

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

**VZDELÁVANÍM
PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV
K INKLÚZII MARGINALIZOVANÝCH
RÓMSKYCH KOMUNÍT**

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

Kód ITMS: 26130130051

číslo zmluvy: OPV/24/2011

Metodicko – pedagogické centrum

Národný projekt

VZDELÁVANÍM PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV K INKLÚZII MARGINALIZOVANÝCH RÓMSKYCH KOMUNÍT

Mgr. Mária Škantárová

Dopravná výchova v primárnom vzdelávaní

voliteľný predmet

2014

Vydavateľ: Metodicko-pedagogické centrum,
Ševčenkova 11, 850 01
Bratislava

Autor UZ: Mgr. Mária Škantárová

Kontakt na autora UZ: Spojená škola, Štúrova231/123,
061 01 Spišská Stará Ves

Názov: **Dopravná výchova v
primárnom vzdelávaní**
skantarova.maria@gmail.com

Rok vytvorenia: 2014

**Oponentský posudok
vypracoval:** Mgr. Anna Kromková

ISBN 978-80-565-0769-8

Tento učebný zdroj bol vytvorený z prostriedkov projektu Vzdelávaním pedagogických zamestnancov k inklúzii marginalizovaných rómskych komunít. Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov Európskej únie.

Text neprešiel štylistickou ani grafickou úpravou.

Obsah:

Úvod	4
1.Chodec	5
1.1 Chodec v cestnej premávke	5
1.2 Dopravné značky pre chodcov	6
1.3 Pravidlá pre chodcov	9
1.4 Semafor	10
1.5 Prechádzanie cez cestu	11
1.6 Obytná zóna	14
1.7 Vidieť a byť videný	15
1.8 Cestujeme autobusom	17
1.9 Cestujeme autom	19
2.Riešenie pracovných listov	20
3. Zoznam bibliografických odkazov	27

Úvod

Hlavným cieľom pri príprave nasledujúcich pracovných listov bolo vytvorenie učebného materiálu pre žiakov primárneho vzdelávania, ale aj pomôcky pre kolegov, učiteľov. Žiakom môžu predložené pracovné listy pomôcť rozširovať svoje poznatky z oblasti dopravnej výchovy.

V úvodnej časti pracovných listov sú zhrnuté informácie k danej téme, z ktorých potom žiaci vychádzajú pri vypracovaní jednotlivých úloh. Pracovné listy ponúkajú rôzne typy úloh. Niektoré zahŕňajú identifikáciu informácií z textu, ďalšie sú zamerané na schopnosť žiaka dedukovať, iné interpretovať alebo aj tvoriť podľa vlastných predstáv. Predkladaný súbor obsahuje pre lepšiu názornosť aj obrázky. Žiaci majú možnosť graficky sa prejaviť.

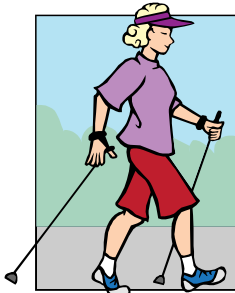
PL č.1.

1. Chodec

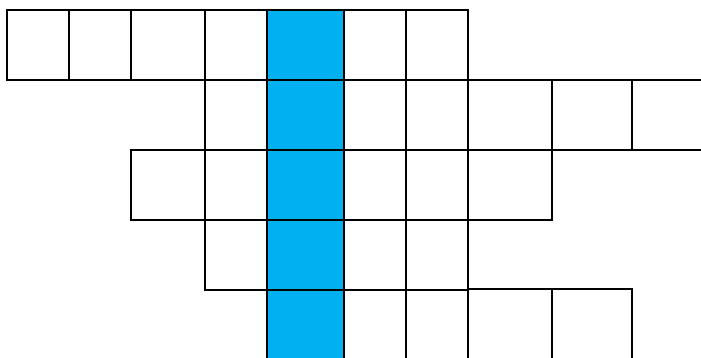
1.1 Chodec v cestnej premávke

1. **Chodec** je každý účastník cestnej premávky, ktorý sa pohybuje **pešo**. Chodcom je aj osoba, ktorá **tlačí bicykel**, **vedie psa**, **niečo tlačí** (kočiar) alebo **niečo ťahá** (sane), osoba **na kolieskových korčuliach**.

1. **Pomenuj obrázok a podčiarkni** čiernou pastelkou ten, ktorý **nepredstavuje** chodca.

2. Vieš ako sa volá osoba, ktorá chodí pešo? Odpoveď nájdeš v tajničke.

- 1. Zebra
- 2. Kolieskové
- 3. Chodcom slúži
- 4. Chodec chodí
- 5. Hlavná

3. **Zakrúžkuj správnu odpoveď:** 1. Chodec je osoba pohybujúca sa :

- a) Bicyklovaním
- b) Pešo
- c) Jazdením

PL č.2

1.2 Dopravné značky pre chodcov

1. Poznáš dopravné značky pre chodcov? Ku každej dopravnej značke správne prirad' jej názov.

Pozor, deti

Priechod pre chodcov

Podchod alebo nadchod

Cestička pre chodcov

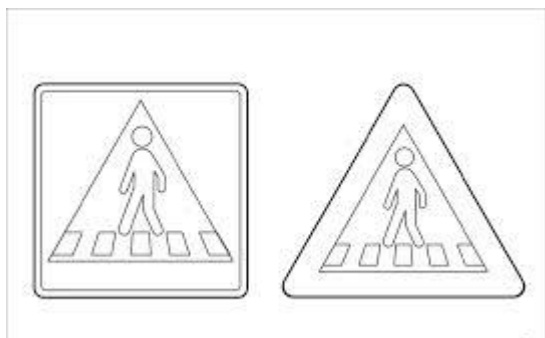

Zákaz vstupu chodcov

PL č.3

2.Správne vymaľuj dopravné značky a pomenuj ich!

1.

a) _____

b) _____

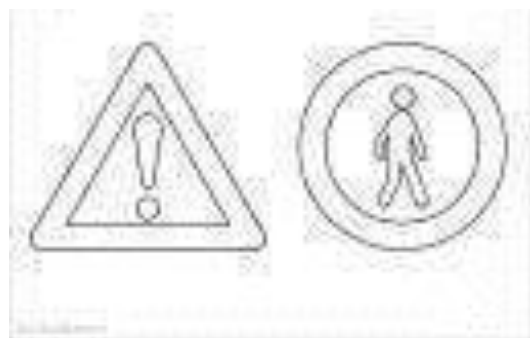
2.

c) _____

d) _____

3.

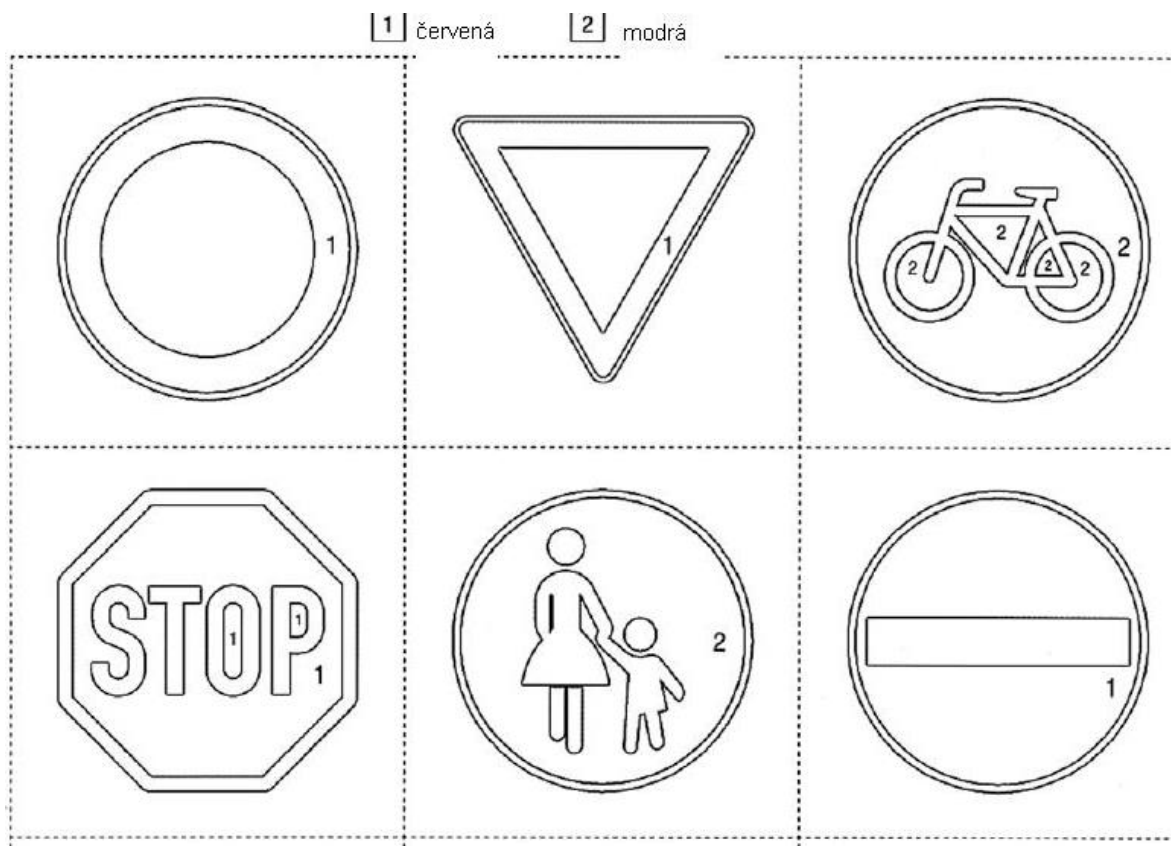

e) _____

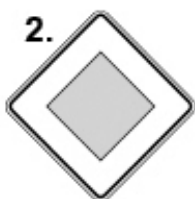
f) _____

PL č.4

3. Podľa zadania, čísel v rámečkoch pokus sa správne vymaľovať dopravné značky.

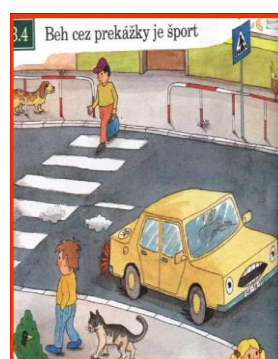
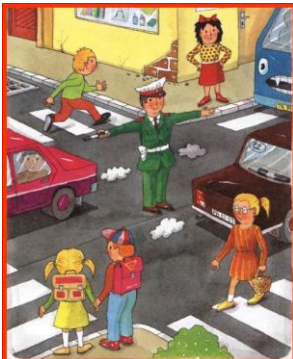
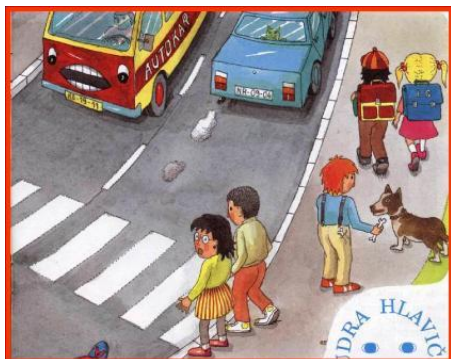

4. Pri akých značkách musíš zastaviť? Pri akých značkách môžeš pokračovať v jazde ďalej? **Napíš na čiaru „čakať“ a „ísť ďalej“.**

1.3 Pravidlá chodcov

Chodci musia dodržiavať **pravidlá cestnej premávky**. Chodci chodia po chodníku pre chodcov, **vpravo**. Ak nie je chodník súčasťou cesty, chodia **po ľavom okraji vozovky**. Najviac môžu chodiť **dvaja vedľa seba**. Na priechode prechádza **po pravej strane**. Na križovatke so semaforom, prechádza len **na zelenú**.

1. Čo si si zapamätal? Vyber zo slov v zátvorke vhodné slovo a dopíš ho do vety.

(vpravo, ľavej krajnici, dvaja, priechode, po pravej, na zelenú,)

Chodec má chodiť po chodníku pre chodcov, _____ .

Tam, kde nie je chodník, chodí po _____ .

Najviac môžu chodiť _____ vedľa seba.

Chodec smie prechádzať iba po vyznačenom _____ .

Na priechode prechádza _____ strane.

Ak je v blízkosti križovatka so semaforom, prechádza len _____

2. Správnu odpoveď zakrúžkuj:

1. Prečo žiaci majú poznať pravidlá cestnej premávky?
a) Pre svoju bezpečnosť
b) Lebo je to zaujímavé a zábavné
2. Čo majú ešte žiaci poznať pre svoju bezpečnosť?
a) Hry
b) Dopravné značky

PL č.6

1.4 Semafor

Je pomocník,

ktorý nám umožňuje bezpečný prechod na druhu stranu cesty. Poznáme semafor pre chodcov a vodičov.

Keď červená zabliká, nepohne sa z chodníka.

Oranžová svieti,

pripravte sa deti !

Iba farba zelená

voľnú cestu znamená.

Zakrúžkuj správnu odpoveď:

1. Aké svetlá môžu svietiť na semafore?

- a) červené, oranžové, zelené
- b) červené, modré, žlté
- c) červené, zelené, biele

2. Na aké svetlá nesmie chodec prechádzať cez cestu?

- a) na zelené
- b) na červené
- c) na čierne

3. Červená farba na semafore

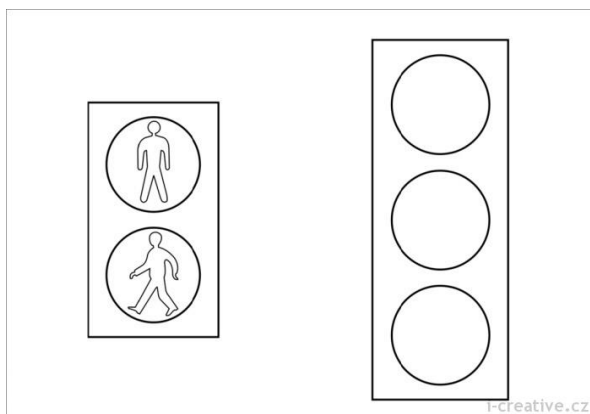
znamená:

- a) Môžeš ísť
- b) Stoj!
- c) Ihrisko pre deti

4. Čo znamená zelené svetlo na semafore?

- a) Stoj!
- b) Voľno! (môžeš ísť)
- c) Rozprávaj sa!

5. Pokus sa správne vymalovať semafor:

1.5 Prechádzanie cez cestu

Vieš, ako správne prechádzať na druhú stranu cesty?

Na druhú stranu cesty prechádzaj **cez priechod pre chodcov!** Prechádzaj **po pravej strane**, aby si **neprekážal** chodcom oproti. Pozri sa najskôr **vľavo**, potom **vpravo** a **opäť vľavo**! Kráčaj **priamo**, najkratším smerom! Zbytočne sa **nezastavuj!** **Nerozprávaj** sa na priechode! Stále sa pozeraj na **obidve strany** cesty!

Čo si si zapamätal?

Zakrúžkuj správnu odpoveď!

1. Pri prechádzaní cez priechod sa pozriem:

- a) vpravo, vľavo, vpravo
- b) vľavo, vpravo, vľavo
- c) vľavo, vpravo, pred seba

2. Pri prechádzaní cez priechod:

- a) prechádzam priečne
- b) ako uznám za vhodné
- c) prechádzam kolmo (priamo)

3. Pri prechádzaní cez priechod:

- a) bežím
- b) poskakujem
- c) idem krokom a plynulo

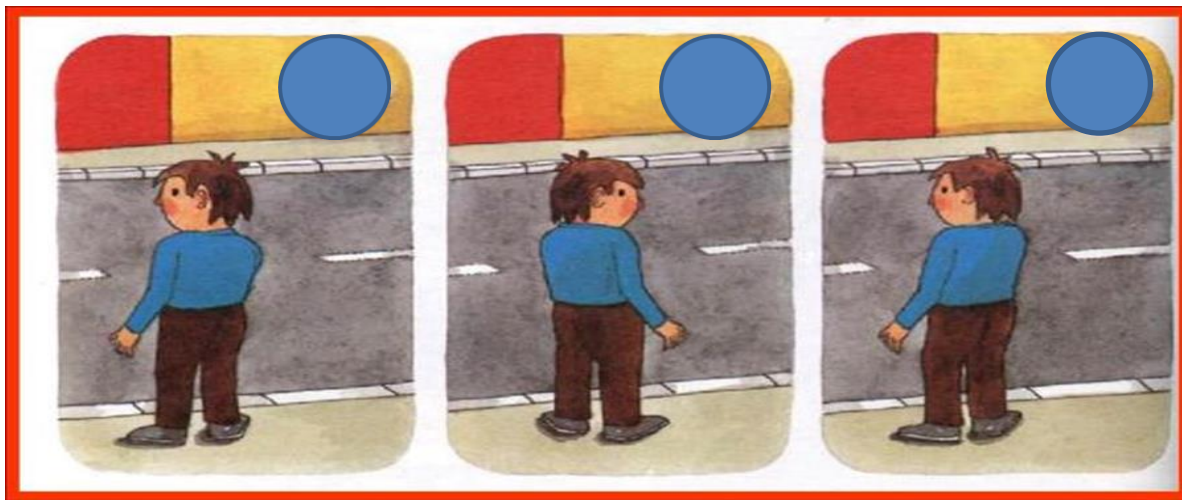
4. Cez priechod prechádzam:

- a) po pravej strane
- b) po strede
- c) po ľavej

5. Vymaľuj obrázok :

6. Doplň do kruhu správne šípky kam sa najskôr pozrieš.

7. Doplň do textu vhodné slovo: (Neprekážaj, po pravej strane, Nerozprávaj, nezastavuj)

Pri priechode pre chodcov:

Prechádzaj _____!
_____ ostatným chodcom!
Zbytočne sa _____!
_____ sa na priechode!

8. Nauč sa text a zaspievaj : Hymna žiakov na cesty (na melódiu piesne: Prší, prší...)

1. Keď som išiel po cestičke

na rozum mi nápad zišiel:

/: Ako si pozor dať,

na ceste sa nemotať.:/

2. Cez cestu len po priechode,

vyhneš sa tak hneď nehode.

/: Tam kde je zebrička,

bezpečná je cestička.:/

3. Po chodníku choď vždy vpravo,

aby sa ti nič nestalo.

/: Tam, kde chodník nevedie,

ľavá strana zavedie.:/

4. Na križovatke farby svetia,

jedna, druhá a aj tretia.

/: Na červenú zostaň stáť,

na zelenú smieš kráčať.:/

5. Na bicykli, či korčuliach

máš mať o seba trochu strach.

/: S prilbou máš istotu,

neuškodíš životu.:/

6. Túto pieseň vedieť treba,

pravidla naučí teba.

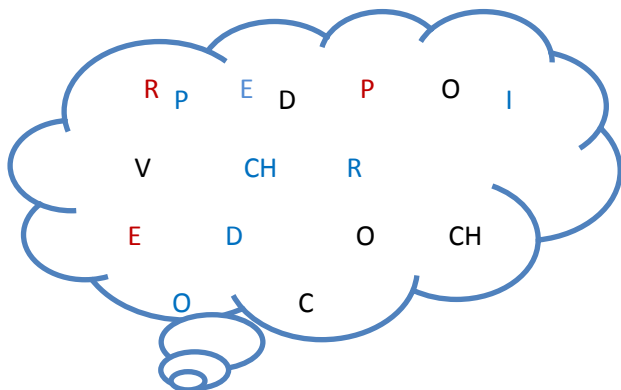
/: Ako sa máš správať,

pravidlá cesty dodržať.:/

PL č.9

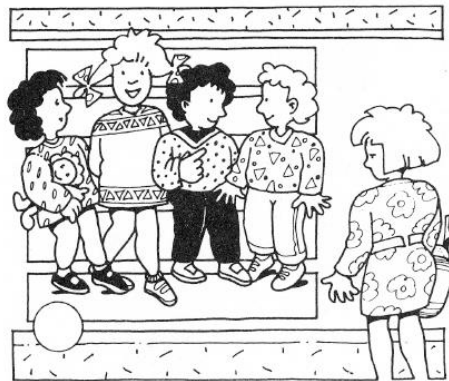
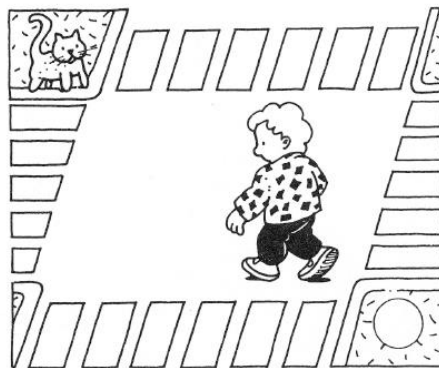
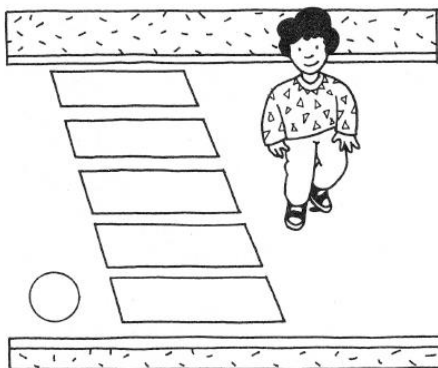
1.Povyberaj z obláčika písmenka v takom poradí, aby si dostal odpoveď na danú otázku:

Aké je najbezpečnejšie miesto na prechádzanie cez cestu ?

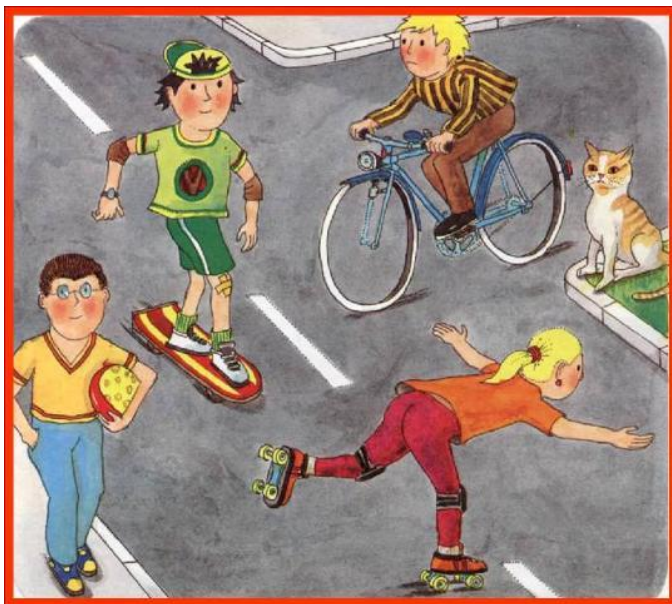

P						P		CH				

2.Prezri si každý obrázok a rozhodni. Ten, ktorý je **správny** vymaľuj krúžok **zelenou** a ktorý je **nesprávny** vymaľuj krúžok **červenou**! Vymaľuj oblečenie chodcov!

1.6 Obytná zóna

Vieš, čo je obytná zóna? Ako sa máš správať?

Obytná zóna označuje miesto, kde môžeš:

Chodiť po chodníku v ľubovoľnom smere.

Hrať rôzne loptové hry, hry s pukom, tenis...

Jazdiť na bicykli, kolieskových korčuliach, skateborde...

1. Dopíš do textu (hry, smere, korčuliach, vozidlám, chodcom, neohrozovať).

Obytná zóna označuje miesto, kde môžeš:

- chodiť po chodníku aj vozovke v ľubovoľnom _____,
- hrať rôzne _____,
- jazdiť na bicykli, kolieskových _____.

V obytnej zóne sa pohybujú aj **vozidlá**. Tie musíš nechať prejsť. Tu platia tieto pravidlá:

- neprekážať ostatným _____,
- umožniť prejazd _____,
- vzájomne sa _____.

1.7 Vidieť a byť videný.

Vieš, čo je „znížená viditeľnosť“?

(hmla, súmrak, dážď, sneženie, svitanie, tma)

Je dôležité tvoje oblečenie za zníženej viditeľnosti?

Vodič ťa musí vidieť!

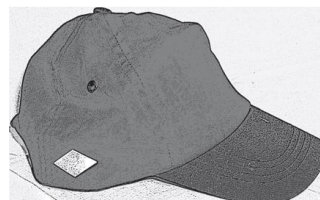
-Najlepšie je **pestré oblečenie**.

- Na vetrovke, taške, alebo teniskách máš mať **reflexné obrázky!**

- Svieť si **baterkou!**

1.Čo je to **znížená viditeľnosť**? **Napíš** na riadok, čo si predstavuješ pod pojmom „znížená viditeľnosť“:

2.**Vyfarbi** reflexné doplnky! **Žltou** pastelkou vyfarbi, kde na batohu, teniskách a čiapke vidíš **reflexné doplnky**.

3.Kde ich máš na oblečení ty? **Napíš:**

PL č. 12

4. Dopln vylúštené slovo do vety

Prepíš písmená z rámečkov vpravo podľa čísel do rámečkov vľavo. Hľadané slovo napíš do riadku. Celé prečítaj nahlas.

Pestré oblečenie a doplnky nosím preto, aby ma vodičz väčšej vzdialenosti a mohol sa mi..... vyhnúť, alebo zastaviť..

1 2 3 4 5 6 7 8
2 E 6 X 3 F 5 E 8 É 1 R 4 L 7 N

5. Zaškrtni správnu odpoveď:

1. Reflexné doplnky

- a) osľujú na ceste vodiča
- b) slúžia len na ozdobu
- c) používaj, aby ťa bolo lepšie vidieť za zníženej viditeľnosti

2. Cyklisti reflexné doplnky

- a) používajú na sebe i na bicykli
- b) používajú len na sebe
- c) nesmú používať na bicykli

3. Cyklista by si nemal zabudnúť

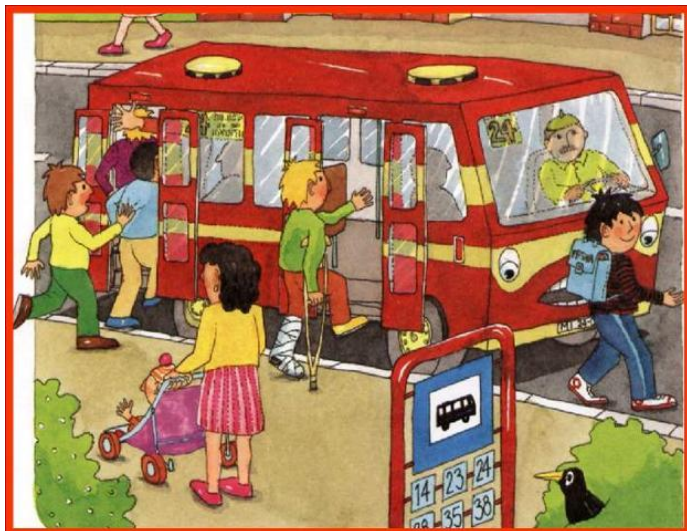
dať reflexný doplnok alebo nálepku

- a) pod bundu
- b) pod prilbu
- c) na prilbu

4. Za zníženej viditeľnosti je najlepšie vidieť

- a) pestré oblečenie s doplnkami
- b) svetlé oblečenie
- c) modré oblečenie s doplnkami

1.8 Cestujeme autobusom.

Viete správne cestovať?

1. Na zastávke sa **nehraj** a **nevybiehaj** na cestu!
2. Príď na zastávku **včas** a **pokojne** čakaj na autobus!
3. Nastupuj a vystupuj, až keď vozidlo celkom **zastane**!
4. Pri nastupovaní sa **netlač** a **počkaj** až kým vystúpia ostatní cestujúci!
5. **Uvoľní miesto** starším ľuďom, mamičkám a malým deťom!
6. Keď vystúpiš **počkaj**, až autobus **odíde** zo zastávky!
7. Potom **môžeš prejsť** cez cestu!

1. Vyber vhodné slovo z textu a doplň ho do vety.

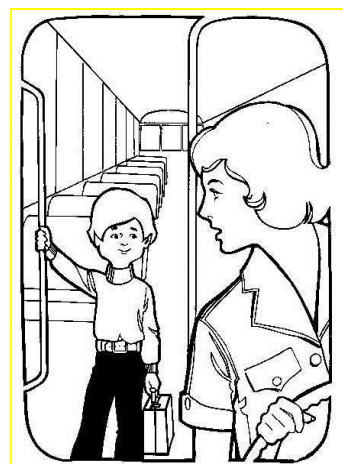
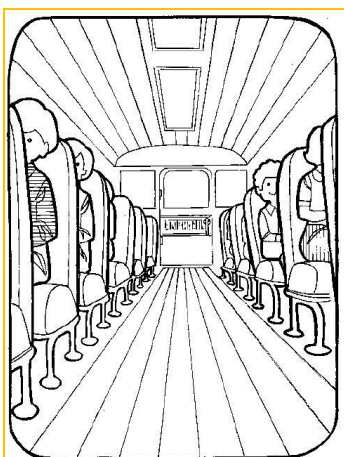
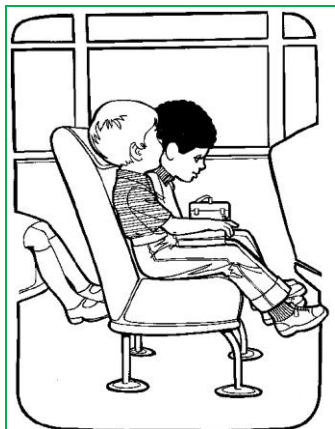
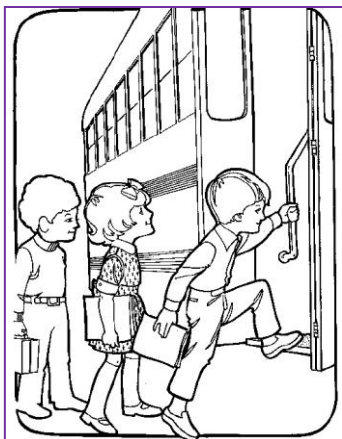
Na zastávke sa _____ na cestu! Príď na zastávku _____ a _____ čakaj na autobus! Nastupuj a vystupuj, až keď vozidlo celkom _____! Pri nastupovaní sa _____ a _____ až kým vystúpia ostatní cestujúci! _____ miesto starším ľuďom, _____ a malým deťom! Keď vystúpiš _____, až autobus _____ zo zastávky. Potom _____ cez cestu!

2. Pokús sa **nakresliť autobus**, ktorým si sa už viezol. Určite si ho videl v našom meste.

PL č.14

3. Pozorne si prezri obrázky a prečítaj vety pod obrázkami. Prirad' pod obrázok správne farebné políčko ako veta, ktorá vyjadruje obsah daného obrázka. Obrázky si potom vymaľuj.

1. Vždy sa riad' pokynmi šoféra!

2. Uličku medzi sedadlami udržiavaj v čistote!

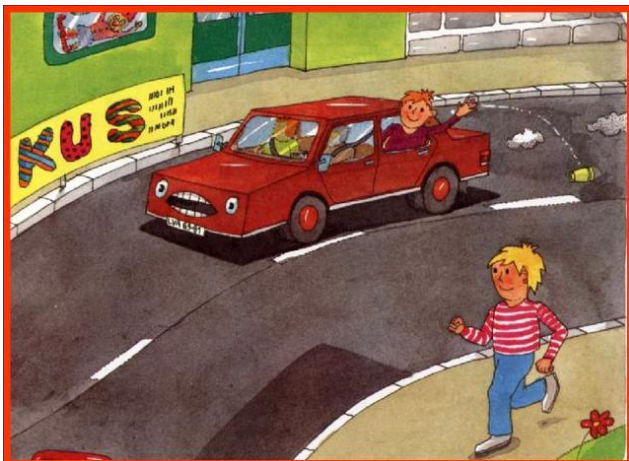
3. Do autobusu nastupuj slušne, netlač sa a daj prednosť starším osobám!

4. S kamarátmi sa rozprávej potichu a nekrič na celý autobus!

5. Nikdy nerozhadzuj odpadky po autobuse!

6. Počas jazdy sed' a neprechádzaj sa po autobuse.

1.9 Cestujeme autom

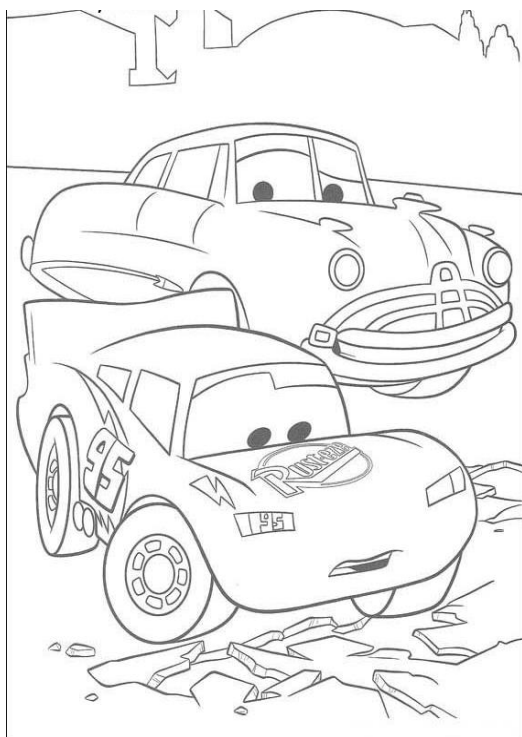

Viete, ako sa treba správať počas jazdy autom?

1. Doplň do viet vhodné slová zo zátvorky:

(Nevrušuj, Pokojne, Pripútaj sa, Nastupuj a vystupuj, Nevykláňaj sa,)

- _____ bezpečnými pásmi!
- _____ vodiča zbytočnými otázkami alebo rozprávaním!
- _____ z okna ani nevysťrkuj ruku z okna auta!
- _____ sed'!
- _____ na pravej strane!

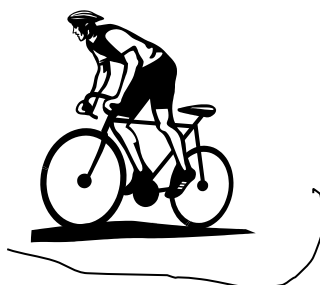
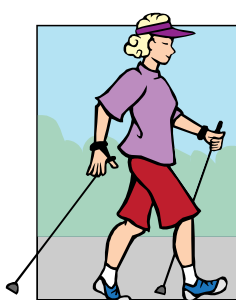
2.Navrhni ďalšie pravidlá, ktoré treba dodržiavať pri cestovaní osobným autom:

3.Keď sa ti to podarilo, tak si vymaľuj obrázok a nakresli svoje obľúbené autíčko.

2. Riešenie pracovných listov

PL č.1

1.

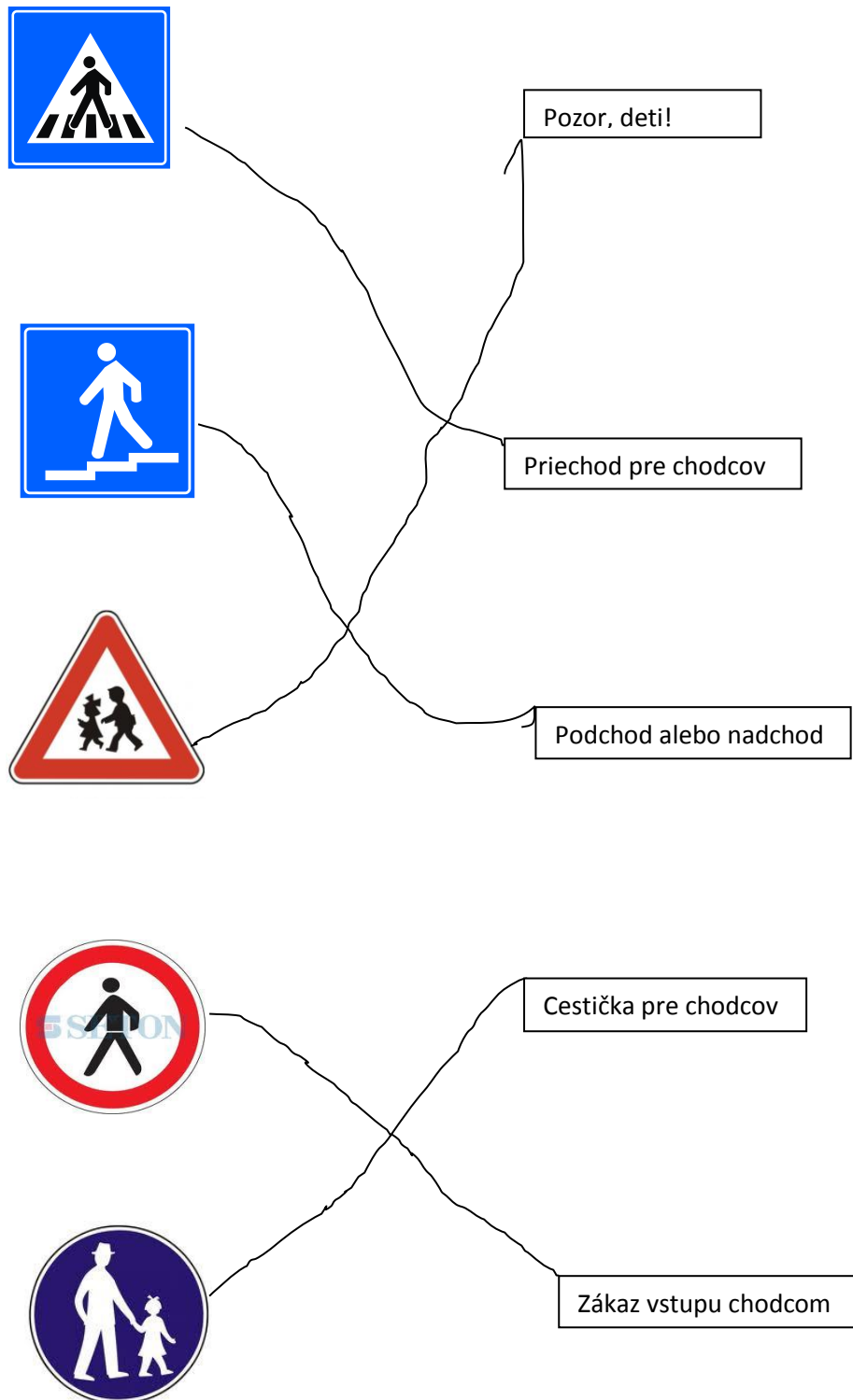
2. Osoba, ktorá sa pohybuje pešo sa volá

P	R	I	E	CH	O	D			
			K	O	R	Č	U	L	E
	CH	O	D	N	Í	K			
		P	E	Š	O				
			C	E	S	T	A		

3. 1b,

1.2 Dopravné značky pre chodcov

1. Poznáš dopravné značky pre chodcov? Ku každej dopravnej značke správne priradi jej názov.

PL č.3

1. 1a- Priechod pre chodcov
1b-Pozor, priechod pre chodcov
2c-Cestička pre chodcov
2d-Koniec cestičky pre chodcov
3e-Pozor iné nebezpečenstvo
3f-Zákaz vstupu chodcov

PL č.4

- 1.čakať, 2. ísť ďalej, 3. ísť ďalej, 4. Čakať

PL č. 5

1.Čo si si zapamätal? Vyber zo slov v zátvorke vhodné slovo a dopíš ho do vety.

(vpravo, ľavej krajnici, dvaja, priechode, po pravej, na zelenú,)

Chodec má chodiť po chodníku pre chodcov, **vpravo** .

Tam, kde nie je chodník, chodí po **ľavej krajnici**.

Najviac môžu chodiť **dvaja** vedľa seba.

Chodec smie prechádzať iba po vyznačenom **priechode**.

Na priechode prechádza **po pravej** strane.

Ak je v blízkosti križovatka so semaforom, prechádza len **na zelenú**.

2. 1a), 2b),

PL č.6

- 1a), 2b), 3b), 4b),

PL č.7

- 1b), 2c), 3c), 4a),

PL č.8

Šípka : doľava, doprava, doľava,

1. Doplň do textu vhodné slovo: (Neprekážaj, po pravej strane, Nerozprávaj, nezastavuj)

Pri priechode pre chodcov:

Prechádzaj **po pravej strane!**
Neprekážaj ostatným chodcom!
Zbytočne sa **nezastavuj!**
Nerozprávaj sa na priechode!

PL č.9

1. PRIECHOD PRE CHODCOV
2. 1-červený 3- zelený
2-červený 4-červený

PL č. 10

1. Dopíš do textu (hry, smere, korčuliach, vozidlám, chodcom, neohrozovať).

Obytná zóna označuje miesto, kde môžeš:

- chodiť po chodníku aj vozovke v ľubovoľnom **smere**,
- hrať rôzne **hry**,
- jazdiť na bicykli, kolieskových **korčuliach**.

V obytnej zóne sa pohybujú aj **vozidlá**. Tie musíš nechať prejsť. Tu platia tieto pravidlá:

- neprekážať ostatným **chodcom** ,
- umožniť prejazd **vozidlám**,
- vzájomne sa **neohrozovať**

PL č.11

1. Hmla, svitanie, sneženie, dážď, šero, tma

PL č.12

4. Dopln vylúštené slovo do vety

Prepíš písmená z rámečkov vpravo podľa čísel do rámečkov vľavo. Hľadané slovo napíš do riadku. Celé prečítaj nahlas.

Pestré oblečenie a reflexné doplnky nosím preto, aby ma vodič videl z väčšej vzdialenosti a mohol sa mi včas mohol vyhnúť, alebo zastaviť..

R	E	F	L	E	X	N	É

1 2 3 4 5 6 7 8

2E 6X 3F 5E 8É 1R 4L 7N

PL č.13

1. Vyber vhodné slovo z textu a dopln ho do vety.

Na zastávke sa **nehraj a nevybiehaj** na cestu! Príď na zastávku **včas**

a **pokojne** čakaj na autobus! Nastupuj a vystupuj, až keď vozidlo celkom **zastane!**

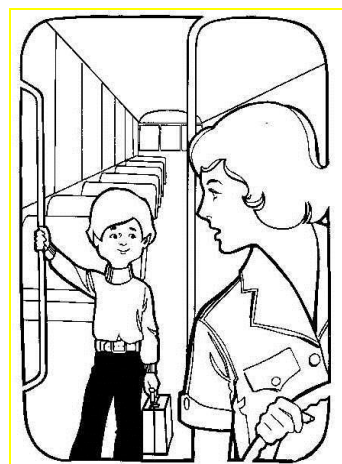
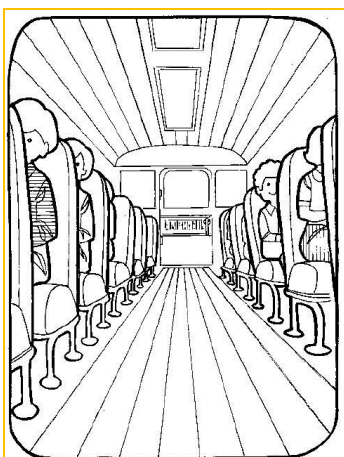
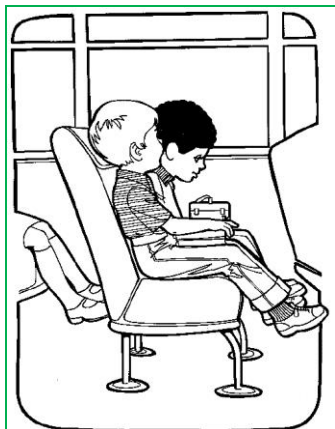
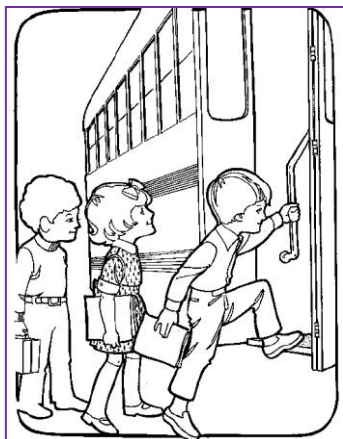
Pri nastupovaní sa **netlač** a **počkaj** až kým vystúpia ostatní cestujúci! **Uvoľní** miesto starším

ľuďom, **mamičkám** a malým deťom! Keď vystúpiš **počkaj**, až autobus **odíde** zo zastávky

Potom **môžeš prejsť** cez cestu!

PL č.14

3. Pozorne si prezri obrázky a prečítaj vety pod obrázkami. Prirad' pod obrázok správne farebné políčko ako veta, ktorá vyjadruje obsah daného obrázka. Obrázky si potom vymaľuj.

1. Vždy sa riad' pokynmi šoféra!

2. Uličku medzi sedadlami udržiavaj v čistote!

3. Do autobusu nastupuj slušne, netlač sa a daj prednosť starším osobám!

4. S kamarátmi sa rozprávej potichu a nekrič na celý autobus!

5. Nikdy nerozhadzuj odpadky po autobuse!

6. Počas jazdy sed' a neprechádzaj sa po autobuse.

PL č. 15

Viete, ako sa treba správať počas jazdy autom?

1. Dopln' do viet vhodné slová zo zátvorky:

(Nevyrušuj, Pokojne, Pripútaj sa, Nastupuj a vystupuj, Nevykláňaj sa,)

Pripútaj sa bezpečnými pásmi!

Nevyrušuj vodiča zbytočnými otázkami alebo rozprávaním!

Nevykláňaj sa z okna ani nevystrekuj ruku z okna auta!

Pokojne sed'!

Nastupuj a vystupuj na pravej strane!

3.Zoznam bibliografických odkazov

http://www.omalovanky-zadarmo.sk/_obrazky/omalovanky/auta/auta-10.jpg

P. Režucha, D. Zimányová – Chodím, chodíš, chodíme

<http://www.zborovna.sk/novinky/index.php>

<https://www.google.sk/search?q=dopravné+značky&oq=dopravné+&aqs=chrome>

<https://www.google.sk/search?q=dopravné+prostriedky+obrázky&oq=dopravné+prostriedky&aqs=chrome>

<http://office.microsoft.com/sk-sk/images/??Origin=EC790014051051&CTT=6&ver=12&app=winword.exe>

<http://www.znacie.sk>